

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Decentraliseren of dereguleren? Milieuregulering door decentrale overheden bij deregulering van VROM-wetgeving

Uylenburg, R.; van der Grijp, N.; van Ballegooije, F.

Publication date

2005

Document Version

Final published version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Uylenburg, R., van der Grijp, N., & van Ballegooije, F. (2005). *Decentraliseren of dereguleren? Milieuregulering door decentrale overheden bij deregulering van VROM-wetgeving*. (STEM publicatie; No. 2005/3). STEM.

<http://www.jur.uva.nl/template/downloadAsset.cfm?objectid=92E5D122-42FD-44D1-8DD271BB1F30E98B>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

DECENTRALISEREN OF DEREGULEREN?

MILIEUREGULERING DOOR DECENTRALE
OVERHEDEN BIJ DEREGULERING VAN VROM-
WETGEVING

STRUCTURELE EVALUATIE MILIEUWETGEVING (STEM)

Structurele Evaluatie Milieuwetgeving

Auteurs:

prof. mr. Rosa Uylenburg
mr. Nicolien van der Grijp
Femke van Ballegoie

STEM publicatie 2005/3

STEM is het samenwerkingsverband tussen het Centrum voor Milieurecht (CvM, Universiteit van Amsterdam), Maastrichts Europees instituut voor Transnationaal Rechtswetenschappelijk Onderzoek (METRO, Universiteit Maastricht), het Instituut voor Milieuvraagstukken (IvM, Vrije Universiteit Amsterdam) en ARCADIS.

17 augustus 2005
110643/CE5/0Z4/000360

STEM

STEM staat voor "Structurele Evaluatie Milieuwetgeving".

Het programma, en alle binnen dit programma uitgevoerde evaluatieonderzoeken, worden uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer. Het onderzoeksprogramma loopt van september 2004 tot en met december 2008, en is een concreet vervolg op de Evaluatiecommissie Wet milieubeheer (ECWM) die de evaluatie van milieuwetgeving tot 1 januari 2004 op zich heeft genomen.

In het vierjarig onderzoeksprogramma worden zowel ex ante als ex post evaluatie van milieuwetgeving verricht. De resultaten van de onderzoeken dragen bij aan kennis inzake regulering op het milieubeleidsterrein, dat wil zeggen inzake de mogelijkheden om via wetgeving het milieu in brede zin te beschermen. De resultaten van de onderzoeken zullen tevens gericht zijn op de verbetering van de kwaliteit van regelgeving in brede zin, waaronder in ieder geval worden begrepen vraagstukken van subsidiariteit (is regelgeving (in de gegeven vorm) wenselijk), de effectiviteit, efficiëntie, uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de regelgeving, de vormgeving van de waarborgen voor burgers (kenbaarheid, inspraak, rechtsbescherming) en de rechtmatigheid.

Per jaar wordt, mede aan de hand van dit meerjarig onderzoeksprogramma, een jaarprogramma opgesteld waarin de concreet uit te voeren evaluatiestudies worden benoemd.

Eerder is in het kader van STEM verschenen:

- 2005/1: Implementatie van de richtlijn milieuaansprakelijkheid; een verkenning naar de bevoegde instanties(s) in Nederland.
- 2005/2: Onzekere milieurisico's: een onderzoek naar de wijze van omgaan met onzekere milieurisico's door de wetgever, bestuurder en de rechter.

Verdere informatie is te vinden op www.evaluatiemilieuwetgeving.nl. Daar zijn ook de uitgebrachte evaluatiestudies te downloaden.

Inhoud

1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Centrale vraag	6
1.3 Aanpak	6
2 Mogelijkheden tot decentrale milieuregulering	7
2.1 De autonome verordeningbevoegdheden van Provinciale Staten en de Gemeenteraad	7
2.2 De provinciale milieuverordening	8
2.3 Het gemeentelijk bestemmingsplan	9
3 Dereguleren of decentraliseren – in theorie	11
4 Dereguleren of decentraliseren – in de praktijk	13
5 Conclusies	17
Bijlage 1 Vragenlijst gemeenten over modernisering algemene regels	19
Bijlage 2 Type en mate van hinder en milieubelasting volgens gemeente-ambtenaren	23
Colofon	

HOOFDSTUK 1 Inleiding

1.1

AANLEIDING

In het kader van de Modernisering van de VROM-regelgeving, vindt een project Modernisering algemene regels plaats. De uitgangspunten van dit project zijn geschetst in de brief inzake het VROM-Herijkingsproject Modernisering algemene regels van 29 maart 2005.¹

Dit project kent twee sporen. Het eerste spoor betreft het samenvoegen van verschillende van de bestaande amvb's op grond van art. 8.40 Wm tot één besluit om versobering, vereenvoudiging en uniformering van regels te bewerkstelligen. Hierbij is enerzijds aangegeven dat het beschermingsniveau van de huidige voorschriften niet ter discussie staat, anderzijds is wel aangekondigd dat een licht regime geïntroduceerd zal worden voor bedrijven met een geringe milieurelevantie.

In het tweede spoor zullen 20.000 vergunningplichtige bedrijven worden overgeheveld naar (nieuwe) algemene regels. Dit betreft enerzijds bedrijven die nu niet onder de 8.40 amvb's vallen omdat binnen die bedrijven niet 'in hoofdzaak' één activiteit wordt uitgevoerd waarvoor een amvb van toepassing is. Zij zullen wel onder de nieuwe samengevoegde amvb vallen. Anderzijds gaat het om bedrijven waar activiteiten worden verricht waarvoor nu nog geen algemene regels gelden.

Voor dit essay is in het bijzonder het uitgangspunt van belang dat de nieuwe algemene regels betrekking moeten hebben op milieurelevante onderdelen, en dat activiteiten met een geringe milieubelasting niet of slechts globaal gereguleerd zullen worden.² Het voornemen is om de bedrijven waar activiteiten plaats vinden met een betrekkelijk geringe milieurelevantie wel onder de algemene regels te laten vallen, maar aan die bedrijven slechts enkele inrichtingsgerelateerde doelvoorschriften en zorgplichten op te leggen. De bedrijven zouden geen metingen hoeven uitvoeren en geen onderzoeks- en registratieverplichtingen opgelegd krijgen. Ook zouden deze bedrijven zich niet voor vestiging behoeven te melden bij het bevoegd gezag. Toezicht en handhaving zou slechts naar aanleiding van klachten van derden en excessen op basis van de zorgplichten en algemene doelvoorschriften plaats vinden.

¹ Kamerstukken II 2004/05, 29 383, nr. 27.

² Kamerstukken II 2004/05, 29 383, nr. 27, p. 6.

In de brief van 29 maart 2005 is aangegeven dat het geen aanbeveling verdient om de bedrijven met een geringe milieurelevantie 'uit de milieuwetgeving' te halen, door 'de ondergrenzen van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit op te hogen'. Als reden hiervoor is genoemd dat deze bedrijven aanzienlijke lokale hinder kunnen veroorzaken, op grond waarvan lokale overheden deze bedrijven zouden kunnen gaan reguleren. Als gevolg daarvan kunnen voor deze soort bedrijven lokaal grote verschillen ontstaan in de regulering en is de kans aanwezig dat die regulering zeer gedetailleerd zal zijn.³

Het MKB Nederland heeft op dit punt een andere mening en meent dat er veel argumenten zijn om voor bepaalde bedrijven – genoemd worden scholen, kleinere detailhandel, zakelijke dienstverlening - geen regels meer te stellen op grond van de Wet milieubeheer. Ook de Tweede Kamer heeft naar aanleiding van een algemeen overleg op donderdag 9 juni gevraagd nog eens serieus de mogelijkheden voor een dergelijke ophoging te onderzoeken.

1.2 **CENTRALE VRAAG**

In dit essay wordt een antwoord gezocht op de vraag naar de mogelijke gevolgen van deregulering door voor een aantal minder milieubelastende categorieën inrichtingen niet langer milieunormen te stellen op grond van de Wet milieubeheer. Centraal staan daarbij de mogelijkheden voor decentrale overheden om tot regulering over te gaan indien niet langer op rijksniveau regels worden gesteld.

1.3 **AANPAK**

Hieronder worden eerst de juridische mogelijkheden tot milieuregulering van inrichtingen door decentrale overheden geschetst (hoofdstuk 2). Daarna wordt in een tussenbeschouwing ingegaan op de keuzes die – gelet op de mogelijkheden tot regulering op decentraal niveau - in theorie gemaakt kunnen worden ten aanzien van deze problematiek (hoofdstuk 3). Hoofdstuk 4 bevat de resultaten van een empirisch onderzoek naar de waarschijnlijkheid dat gemeenten gebruik zullen maken van mogelijkheden tot decentrale regulering. In hoofdstuk 5 zijn de conclusies van dit essay opgenomen.

³ Kamerstukken II 2004/05, 29 383, nr. 27, p. 8.

HOOFDSTUK

2 Mogelijkheden tot decentrale milieuregulering

De mogelijkheden tot milieuregulering ten aanzien van inrichtingen van de provincies en gemeenten kunnen worden gevonden in:

- De autonome verordeningbevoegdheden (art. 149 Gemeentewet en 145 Provinciewet).
- De bevoegdheid tot regulering in de provinciale milieuverordening (art. 1.2 Wet milieubeheer).
- De vaststelling van gemeentelijke bestemmingsplannen (art. 10 Wet op de Ruimtelijke Ordening).

Hieronder zullen (de grenzen van) die mogelijkheden kort worden geschetst. Bedacht moet worden dat slechts de mogelijkheid tot regulering door middel van de autonome verordeningbevoegdheid op grond van de Gemeentewet en de Provinciewet direct wordt vergroot bij deregulering op landelijk niveau. De andere mogelijkheden worden daardoor niet verruimd. Wel kan door de deregulering de behoefte om van deze mogelijkheden gebruik te maken worden vergroot.

2.1

DE AUTONOME VERORDENINGSBEVOEGDHEDEN VAN PROVINCIALE STATEN EN DE GEMEENTERAAD

Provinciale Staten van de provincie en de Raad van de gemeente hebben de bevoegdheid om de verordeningen te maken die zij in het belang van de provincie, respectievelijk gemeente nodig oordelen. De rechter stelt zich zeer terughoudend op ten aanzien van de vraag of iets tot het belang van de provincie of gemeente behoort. Hij beperkt zich tot een marginale toetsing. De ondergrens van de reikwijdte van de verordenende bevoegdheid volgt uit het begrip 'huishouding van de provincie, resp. gemeente' (zie art. 105, lid 1 Provinciewet en 108, lid 1 Gemeentewet).

De verordeningen dienen zich te beperken tot het gemeentelijk belang en mogen volgens vaste jurisprudentie niet treden in de regeling van de bijzondere belangen van de ingezetenen. De bovengrens kan worden gevonden in het bepaalde in art. 121 Gemeentewet (vergelijk ook art. 118 Provinciewet):

'De bevoegdheid tot het maken van gemeentelijke verordeningen blijft ten aanzien van het onderwerp waarin door wetten, algemene maatregelen van bestuur of provinciale verordeningen is voorzien gehandhaafd, voor zover de verordeningen met die wetten, algemene maatregelen van bestuur en provinciale verordeningen niet in strijd zijn.'

De gemeentelijke (en provinciale) verordening mag dus niet een onderwerp betreffen waarin een hogere regeling voorziet. De vraag is wat het begrip 'onderwerp' in deze bepaling inhoudt. Hierbij speelt de motieftheorie een rol. Indien in de hogere en lagere regeling dezelfde gedragingen worden gereguleerd met hetzelfde motief, wordt aangenomen dat zij betrekking hebben op hetzelfde onderwerp.

De mogelijkheid om in een autonome verordening milieuregels te stellen ten aanzien van inrichtingen, wordt derhalve direct beïnvloed door het onderwerp. Gelet op de aard van de bedrijven waarvoor wordt overwogen de vergunningplicht/algemene regels op te heffen, is voorstelbaar dat gemeenten in de algemeen plaatselijke verordeningen regels zullen stellen.

2.2

DE PROVINCIALE MILIEUVERORDENING

Provinciale Staten stellen ter bescherming van het milieu een provinciale milieuverordening vast (art. 1.2 Wm). Het tweede lid van art. 1.2 Wm bepaalt wat de verordening tenminste bevat. In het derde lid is de algemene bepaling opgenomen:

“Bij de verordening worden, voor zover dit naar het oordeel van provinciale staten van meer dan gemeentelijk belang is, verdere regels gesteld ter bescherming van het milieu.”

Blijkens de memorie van toelichting wordt met deze 'verdere regels' bedoeld op: milieukwaliteitseisen op grond van artikel 5.5 Wm, de aanwijzing van m.e.r-plichtige activiteiten op grond van art. 7.6 Wm en instructieregels voor het bevoegd gezag bij de verlening van milieuvergunningen op grond van art. 8.46 Wm.⁴

Uit artikel 1.2, zesde lid Wm volgt dat in de provinciale milieuverordening slechts zeer beperkt rechtstreeks regels kunnen worden gesteld aan inrichtingen. De verordening mag, voorzover dit uit een oogpunt van doelmatige regelgeving is toegestaan, regels bevatten voor niet-vergunningplichtige bedrijven ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater in bij de verordening aangewezen waterwingebieden (art. 1.2, lid 6, onder a Wm) en regels die een verbod tot oprichting of in werking hebben van inrichtingen in die gebieden inhouden of een verbod tot het wijzigen van de inrichting of de werking daarvan (art. 1.2, lid 6, onder b).

Voor niet-vergunningplichtige inrichtingen kunnen derhalve middels een provinciale verordening, behalve in waterwingebieden, slechts regels worden gesteld in de vorm van milieukwaliteitseisen. In art. 5.5 Wm is aan Provinciale Staten de bevoegdheid gegeven milieukwaliteitseisen te stellen indien op landelijk niveau geen eisen zijn gesteld, dan wel om de landelijke milieukwaliteitseisen aan te scherpen. Op grond van artikel 5.5 lid 2 Wm kan bij het stellen van milieukwaliteitseisen op landelijk niveau in een amvb of ministeriële regeling, de bevoegdheid tot het stellen van aanvullende milieukwaliteitseisen op provinciaal niveau worden beperkt. De gedachte was dat deze beperking vooral belangrijk zou

⁴ Kamerstukken II, 1988/89, 21 263, nr. 3, p. 84.

kunnen zijn voor stoffen die zich via de lucht en het water over grote afstanden verspreiden.⁵

Bedacht moet worden dat milieukwaliteitseisen altijd ‘vertaald’ moeten worden naar eisen voor inrichtingen. Voorstelbaar is dat kwaliteitseisen betreffende de belasting van een bepaald gebied voor geluid en licht doorwerken in emissienormen voor inrichtingen.

Provincies maken op dit moment nauwelijks gebruik van de mogelijkheid milieukwaliteitsnormen vast te stellen. Gelet op de aard van de bedrijven waarvoor wordt overwogen de vergunningplicht/algemene regels op te heffen, ligt het niet voor de hand dat de provincies milieukwaliteitsnormen zullen stellen om de hierdoor ontstane leemte op te vangen.

2.3

HET GEMEENTELIJK BESTEMMINGSPLAN

Het gemeentelijk bestemmingsplan is niet in de eerste plaats bedoeld om daarmee milieubeleid te voeren. Dat bij de belangenafweging in het kader van het bestemmingsplan ook het milieubelang moet worden meegewogen lijkt echter geen twijfel. Milieukwaliteitsnormen kunnen daarbij op twee manieren een rol spelen. In de eerste plaats door middel van doorwerking in de ruimtelijke keuzen die worden gemaakt bij de planvaststelling en in de tweede plaats door ze daadwerkelijk in het plan op te nemen. Dit wordt ook wel aangeduid als indirecte resp. directe doorwerking van milieukwaliteitsnormen.⁶ De indirecte doorwerking is in de jurisprudentie zonder meer aanvaard.⁷ Dat betekent dat milieugevolgen van bedrijven kunnen worden vertaald door het bestemmen van gronden op zodanige manier dat slechts vestiging van bepaalde soorten bedrijven mogelijk is of door middel van zonerings.

Bij de directe doorwerking van milieukwaliteitsnormen ligt dit anders. De wetgever achtte bij de totstandkoming van de Wet milieubeheer de directe doorwerking van milieukwaliteitsnormen voorstelbaar. Dit zou van geval tot geval beoordeeld moeten worden, mede gelet op de eis van uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan, zo is te lezen in de MvT bij het wetsvoorstel Plannen en Milieukwaliteitseisen uit 1989.⁸ Volgens standaard Kroonjurisprudentie wordt de directe doorwerking van milieukwaliteitsnormen, zoals het stellen van emissienormen in het plan, echter niet aanvaard. De huidige WRO biedt volgens deze jurisprudentie geen grondslag voor normen die niet rechtstreeks betrekking hebben op het gebruik van grond en gebouwen, maar die veeleer betrekking hebben op het oprichten en in werking brengen en houden van op de grond en in die gebouwen te vestigen bedrijven en de uit hoofde van andere wettelijke regelingen daarvoor vereiste vergunningen.⁹

⁵ Kamerstukken II, 1988/89, 21 163, nr. 5, p. 46.

⁶ Vgl. L.A.J. Spaans en F.C.M.A. Michiels, De waarde(n) van milieukwaliteitsnormen, Den Haag 2000, p. 132-140.

⁷ Zie o.a. KB 11 maart 1996, M en R 1997, nr. 8, m.nt. Van Geest, AB 1996, 323 en ABRvS 13 mei 1997, M en R 1998, nr. 5, m.nt. Van Geest.

⁸ Kamerstukken II 1988/89, 21 163, nr. 3, p. 50.

⁹ KB 17 december 1987, AB 1988, 388 m.nt. AWK (Hefshuizen), KB 10 maart 1979, BR 1979, p. 419 m.nt. Bod (Maasvlakte).

Recentere jurisprudentie lijkt evenwel, wellicht vooruitlopend op de nieuwe WRO, enige ruimte te laten voor de directe doorwerking van milieukwaliteitsnormen. Zo achtte de Afdeling bestuursrechtspraak het aanvaardbaar dat in de planvoorschriften is bepaald dat ‘een peuterbad met ligweide dan wel terras slechts is toegestaan indien een gevelbelasting van 51 dB(A) voor de omliggende woonbebouwing niet wordt overschreden’.¹⁰ Het is nog niet duidelijk of deze uitspraak daadwerkelijk een nieuwe lijn inzet.

Het voorstel voor de nieuwe WRO lijkt de bedoeling te hebben de mogelijkheden tot het opnemen van milieukwaliteitsnormen te verruimen. In de considerans van het voorstel¹¹ is namelijk te lezen dat ‘ter bevordering van een duurzame ruimtelijke kwaliteit’ nieuwe regels worden gegeven omtrent de ruimtelijke ordening. De centrale bepaling inzake het bestemmingplan, art. 3.1, lid 1 biedt daarvoor echter maar weinig aanknopingspunten:

‘De gemeenteraad stelt voor het gehele grondgebied van de gemeente een of meer bestemmingsplannen vast, waarbij ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruik van de grond en van de zich daarop bevindende bouwwerken.’

Ook in de literatuur wordt gewezen op de onduidelijkheden ten aanzien van de toekomstige mogelijkheden tot het vaststellen van gemeentelijke milieukwaliteitseisen in gemeentelijke bestemmingsplannen. Wanneer die bevoegdheid wél zou bestaan betekent dit dat bouwvergunning getoetst moeten worden aan de in de bestemmingsplannen opgenomen milieukwaliteitseisen.

Gelet op de aard van de bedrijven waarvoor wordt overwogen de vergunningplicht/algemene regels op te heffen, is voorstelbaar dat gemeenten regels zullen stellen in bestemmingsplannen teneinde de milieugevolgen van deze bedrijven te beperken. Dat zal deels kunnen gebeuren door de zogenaamde indirecte doorwerking van milieubeleid: door het opnemen van afstandsnormen en door het beperken van bepaalde bestemmingen tot bepaalde soorten bedrijven (staten van inrichtingen). Daarnaast is voorstelbaar dat – indien die mogelijkheid naar toekomstig recht bestaat – voor bepaalde gevolgen van deze bedrijven (stank-, geluid- en lichthinder) milieukwaliteitseisen in bestemmingsplannen zullen worden gesteld.

¹⁰ ABRS 25 juni 2003, AB 2003, 380 m.nt. JSt. Zie ook ABRS 7 augustus 2002, AB 2003, 192 m.nt. TN waarin niet onaanvaardbaar werd geacht dat in de beschrijving in hoofdlijnen is bepaald dat “ (...) de mestafzet uitsluitend plaatsvindt op de akkerbouwgronden of weilanden ter plaatse en evenredig naar landbouwkundige behoefte en/of *milieuwettelijke criteria* verdeeld wordt over die gronden.”

¹¹ Kamerstukken II, 2002/03, 28 916, nrs. 1-3.

HOOFDSTUK

3 Dereguleren of decentraliseren – in theorie

Door het aanpassen van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit op zodanige manier dat bepaalde – minder milieubelastende - inrichtingen, niet (meer) onder het verbod van art. 8.1 Wet milieubeheer vallen, wordt deregulering op rijksniveau bereikt. Immers voor deze inrichtingen geldt niet langer een vergunningplicht of algemene regels ter vervanging van die vergunningplicht op grond van hoofdstuk 8 Wet milieubeheer.

Bedacht moet worden dat bij deregulering op rijksniveau in deze vorm regulering op decentraal niveau mogelijk wordt. Het betreft inrichtingen die weliswaar geen grote milieubelasting met zich meebrengen, maar die zeker een aanzienlijke lokale hinder kunnen veroorzaken. Daardoor zou in het bijzonder bij gemeenten de behoefte kunnen ontstaan om regels te stellen ter beperking of ter voorkoming van die hinder.

Een grondslag voor regulering op gemeentelijk niveau is in de eerste plaats het stellen van regels in een autonome verordening. In bijvoorbeeld de Algemene Plaatselijke Verordening kunnen, wanneer daarover geen regels op rijksniveau zijn gesteld, regels gesteld worden die verplichtingen inhouden voor de genoemde bedrijven ter beperking of voorkoming van lokale gevolgen van die inrichtingen. De lokale hinder van deze bedrijven is immers een onderwerp dat behoort tot de huishouding van de gemeente. In een gemeentelijke verordening zou bijvoorbeeld ook een verplichting kunnen worden opgenomen tot het aanvragen van een vergunning voor de oprichting van een dergelijke inrichting.

Zonder nadere voorziening betekent dereguleren door aanpassing van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit het mogelijk maken van decentrale regulering. Bedacht moet worden dat wanneer van de mogelijkheid tot decentrale regulering gebruik wordt gemaakt, niet sprake is van dereguleren maar slechts van reguleren op een ander niveau: decentraliseren.

Vóór decentrale regulering pleit dat het hier inrichtingen betreft met (bijna) alleen lokale milieugevolgen. Het ligt dan voor de hand te kiezen voor regulering op lokaal niveau. Door regulering middels algemene regels in amvb's voor deze kleinere bedrijven die met name lokaal hinder en milieugevolgen veroorzaken, vindt regulering plaats op een niveau dat wellicht niet optimaal aansluit bij de aard van de problematiek.

Een gevolg van decentrale regulering is het verminderen van de uniformiteit die door regulering door middel van algemene regels in amvb's was bereikt. Niet

uitgesloten is dat verschillende gemeenten op verschillende wijze reageren op het buiten de regulering van hoofdstuk 8 Wet milieubeheer laten van deze soorten inrichtingen. De ene gemeente zal wel en de andere geen regels stellen ten aanzien van deze bedrijven.

Een ander gevolg is dat met de regulering op een decentraal niveau mogelijk per saldo meer verplichtingen aan deze categorie bedrijven worden gesteld en de lasten voor deze bedrijven derhalve worden verzwaard. Het is in beginsel mogelijk dat in een verordening een vergunningplicht wordt ingevoerd voor inrichtingen die nu onder algemene regels op grond van een amvb op grond van art. 8.40 Wm vallen, of dat voorschriften worden gesteld die meer gedetailleerd zijn dan de huidige algemene regels.

Er zal derhalve, bij de beslissing tot deregulering door het niet langer op grond van hoofdstuk 8 Wm reguleren van bepaalde bedrijven, een bewuste afweging moeten worden gemaakt ten aanzien van de wenselijkheid van decentrale regulering. Bij een dergelijke beslissing moet de waarschijnlijkheid dat van de mogelijkheid tot decentrale regulering door middel van het stellen van eisen aan deze bedrijven op basis van autonome verordeningen gebruik zal worden gemaakt worden meegewogen. Of men gebruik zal maken van mogelijkheden tot decentrale regulering is - onder andere - afhankelijk van de mogelijkheid om de lokale milieugevolgen van deze soort bedrijven op andere wijze te reguleren. In het bijzonder kan daarbij gedacht worden aan de regulering via bestemmingsplannen. Wellicht dat, afhankelijk van de aard van de hinder van deze bedrijven, gemeenten de milieugevolgen voldoende kunnen beperken door ruimtelijk beleid in te zetten via het bestemmingsplan: de indirecte doorwerking van milieubeleid.

Indien de wetgever tot de conclusie komt dat decentrale regulering op dit punt ongewenst is én dat van de mogelijkheid tot decentrale regulering via de autonome verordening gebruik zal worden gemaakt, zal dit door middel van wetgeving moeten worden uitgesloten. Het is mogelijk in de Wet milieubeheer een bepaling op te nemen waarin is aangegeven dat geen aanvullende bevoegdheid bestaat tot regulering op grond van art. 145 Provinciewet en 149 van de Gemeentewet ten aanzien van onderwerpen waarin de Wet milieubeheer voorziet.¹²

---

¹² A.H.M. Dölle en D.J. Elzinga, Handboek van het Nederlandse gemeenterecht, Deventer 2004, p. 189. Auteurs noemen als voorbeeld van een regeling waarin aanvullende regeling uitdrukkelijk is uitgesloten art. 4 lid 1 van de Wet op de filmvertoningen.

HOOFDSTUK

4 Dereguleren of decentraliseren – in de praktijk

Onderzoeksaanpak

Ter toetsing van de meningsvorming over de hierboven geschetste opties in het kader van het project Modernisering algemene regels zijn in de periode van 29 juni tot 15 juli 2005 telefonische interviews gehouden met ambtenaren die werkzaam zijn bij 14 gemeenten. Bij de selectie van gemeenten is rekening gehouden met de acht omvangcategorieën die het CBS onderscheidt (variërend van kleiner dan 5.000 tot groter dan 250.000). Uit elke categorie zijn willekeurig twee gemeenten geselecteerd. De kleinste categorie is echter niet meegenomen omdat de onderzoekers verwachtten dat er in die gemeenten nauwelijks bedrijven zijn gevestigd die relevant zijn in dit onderzoek. De steekproef bestond uit de volgende gemeenten (in volgorde van afnemende omvang): Amsterdam, Rotterdam, Groningen, Enschede, Haarlem, Emmen, Assen, Hoorn, Ridderkerk, Beuningen, Heythuysen, Alkemade, Bolsward en Arcen en Velden. Binnen de gemeenten is telkens het hoofd van de afdeling milieu benaderd en is vervolgens gevraagd naar de medewerker die het meest is betrokken bij de praktijk van de algemene regels. Er is, om redenen van efficiency, gekozen voor telefonische interviews. Tijdens de interviews is gewerkt met een semi-gestructureerde vragenlijst waarin afwisselend open en meer gesloten vragen aan de orde zijn gekomen (zie bijlage 1). In de toelichting voorafgaande aan het interview is de nadruk gelegd op de beoogde overkoepelende amvb en de opties van een licht of zelfs geen milieuregime voor bedrijven met een geringe milieurelevantie, zoals kleine ambachtsbedrijven, kleine detailhandel, kleine instellingen voor zorg en welzijn, kantoren en scholen.

Resultaten, algemeen

Allereerst is gevraagd hoe binnen de gemeente wordt gedacht over het project Modernisering algemene regels. Uit de antwoorden is naar voren gekomen dat het merendeel van de geïnterviewde ambtenaren positief is gestemd over het project. Bovendien is volgens hen het bestuur over het algemeen dezelfde mening toegedaan. Gezien de in principe beperkte milieurelevantie van de betreffende bedrijven vindt men het terecht dat het ministerie van VROM plannen heeft gemaakt voor deregulering. Een enkeling is meer afwachtend en heeft enkele kanttekeningen gemaakt die vooral het prille stadium van de plannen en de risico's voor de handhaafbaarheid betreffen.

Tijdens de gesprekken is ook aan de orde gekomen welke veranderingen men in de handhaving verwacht als gevolg van het project Modernisering algemene regels. Opvallend genoeg verwacht het merendeel van de geïnterviewde

ambtenaren weinig verschil met de huidige situatie, aangezien er in de praktijk weinig aan handhaving werd gedaan bij deze categorieën en er dus in feite vaak al een lichter regime bestond. Sommige houden hier een slag om de arm omdat nog niet bekend is hoe de regels worden ingevuld en hoeveel ruimte er zal zijn voor interpretatie en discussie.

Om een beter beeld te krijgen van de relevantie van de beoogde categorieën van bedrijven is gevraagd in hoeverre zij voorkomen in de gemeente, welke hinder of milieubelasting zij veroorzaken en of de gemeente wel eens klachten over hen ontvangt. Het blijkt dat de categorieën van kleine ambachtsbedrijven, kleine detailhandel, kleine instellingen voor zorg en welzijn, kantoren en scholen in alle benaderde gemeenten voorkomen. Deze bedrijven veroorzaken volgens de geïnterviewden meestal slechts een beperkte milieubelasting of hinder. De kleine ambachtsbedrijven en de kleine detailhandel scoren daarbij nog het hoogst en het gaat dan vooral om geluidhinder, als gevolg van het gebruik van allerlei machines en apparatuur en laad- en losactiviteiten. Daarnaast is er soms ook geuroverlast. Bij de andere drie categorieën komen milieubelasting en hinder eigenlijk nauwelijks voor, al kan het gebruik van installaties voor airconditioning soms tot overlast leiden. Bijlage 2 bevat gedetailleerde informatie over het type en de mate van milieubelasting die de inrichtingen volgens de ambtenaren veroorzaken.

Het zal weinig verbazing wekken dat de klachten van burgers een min of meer identiek patroon volgen als de percepties van de ambtenaren over milieubelasting en hinder. Er wordt over het algemeen zelden of nooit geklaagd over deze bedrijven, maar dat kan anders liggen bij de kleine ambachtsbedrijven en detailhandel. Tabel 4.1 geeft een overzicht van de mate waarin gemeenten klachten ontvangen over de betreffende categorieën van inrichtingen. De meest voorkomende klachten betreffen geluidshinder en geuroverlast.

Tabel 4.1

Mate waarin gemeenten klachten ontvangen per categorie (n=14)

Categorie	Vaak	Soms	Zelden of nooit
Kleine ambachtsbedrijven	1	6	7
Kleine detailhandel	1	4	9
Kleine instellingen	0	3	11
Kantoren	0	2	12
Scholen	0	2	12

Daarna is aan de geïnterviewden gevraagd naar hun mening over een lichter regime voor de vijf categorieën van bedrijven of zelfs het in het geheel opheffen daarvan. Uit de beantwoording van deze vragen, zoals is weergegeven in de tabellen 4.2 en 4.3, komt naar voren dat een meerderheid van de geïnterviewden het eens is met de onderwerping aan een lichter regime. De mate van instemming is het hoogst bij kantoren en scholen en het laagst bij de kleine ambachtsbedrijven. De twijfels hebben in vrijwel alle gevallen met de diversiteit binnen een categorie en de daarmee samenhangende afbakening te maken. Met de optie van het opheffen van het milieuregime voor de vijf categorieën bedrijven is over het algemeen weinig instemming. Dit geldt relatief het sterkst voor kleine ambachtsbedrijven en het minst voor kantoren en scholen.

Tabel 4.2

Mate van instemming met een lichter milieuregime per categorie (n=14)

Categorie	Eens	Oneens	Neutraal/twijfelachtig
Kleine ambachtsbedrijven	6	4	4
Kleine detailhandel	9	2	3
Kleine instellingen voor zorg & welzijn	10	1	3
Kantoren	11	1	2
Scholen	11	1	2

Tabel 4.3

Mate van instemming met het opheffen van het milieuregime per categorie (n=14)

Categorie	Eens	Oneens	Neutraal/twijfelachtig
Kleine ambachtsbedrijven	0	13	1
Kleine detailhandel	5	9	0
Kleine instellingen voor zorg & welzijn	5	9	0
Kantoren	7	7	0
Scholen	6	8	0

Resultaten, decentrale regulering

De vraag of men van plan is om extra regels te stellen op het moment dat er een lichter regime voor de vijf categorieën van bedrijven van kracht wordt, is door geen van de geïnterviewden volmondig bevestigd. De ene helft denkt niet tot extra regulering over te gaan, omdat dit in tegenspraak zou zijn met deregulering en uniformiteit en bovendien de milieurelevantie van de te reguleren bedrijven gering is. De andere helft houdt deze optie open voor het geval het milieubelang dat zou eisen of er klachten vanuit de woonomgeving zouden zijn. Als mogelijkheden om extra te reguleren zijn nadere eisen genoemd (indien de amvb daartoe de mogelijkheid zou openen), het bestemmingsplan en de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Daarnaast zijn incidenteel de gedragsovereenkomst, de gebruiksvergunning en mondelinge communicatie genoemd.

Indien zou worden besloten om het milieuregime voor de bedoelde categorieën van bedrijven geheel af te schaffen, is er van eensgezindheid onder de gemeentelijke ambtenaren nog minder sprake. In de eerste plaats hebben zes van de 14 ambtenaren aangegeven hierover nog niet te hebben nagedacht en de consequenties niet geheel te kunnen overzien. In de tweede plaats, zijn er van de acht ambtenaren die zich hierover al wel een mening hebben gevormd, drie die met stelligheid beweren dat hun gemeente zelf tot regulering zal over gaan en drie die vinden dat als de landelijke overheid het niet de moeite waard vindt om voor deze bedrijven regels op te stellen het niet aan hen is om op decentraal niveau iets te gaan regelen. Twee ambtenaren hebben aangegeven dat in hun gemeente in principe geen extra regels zullen worden gesteld maar dat daarvan kan worden afgeweken onder specifieke omstandigheden. Evenals in het geval van een licht regime ziet men de meest voor de hand liggende oplossing in het gebruik van het bestemmingsplan en de APV. De gegevens over de verwachtingen inzake de gemeentelijke behoefte tot extra reguleren zijn in tabel 4.4 samengevat.

Tabel 4.4

Behoefte tot extra reguleren in geval van geen of licht regime (n=14)

	Licht regime	Geen regime
Ja, in ieder geval	0	3
Nee, in het geheel niet	6	3
Nee, tenzij specifieke redenen	6	2
Weet niet	2	6

Gezien de diversiteit van de opinies over de handelwijze in de eigen gemeente is het opvallend dat de overgrote meerderheid van de geïnterviewde ambtenaren wel verwacht dat andere gemeenten extra eisen aan de betreffende bedrijven gaan stellen. Als gevolg daarvan denkt men dat er landelijk gezien verschillen tussen gemeenten in de mate van regulering zullen ontstaan. Meerdere geïnterviewden hebben daarbij aangegeven dat grote, verstedelijkte gemeenten eerder tot extra regulering zullen over gaan dan kleine plattelandsgemeenten. Anderen denken dat de milieu-ambities van de betreffende ambtenaren een doorslaggevende rol spelen. Tegelijkertijd is men overwegend van mening dat de verschillen in regulering niet of nauwelijks effect zullen hebben op het gemeentelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en zeker niet voor particulieren. Bovendien lijkt het de meeste geïnterviewden niet aannemelijk dat buurgemeenten lager zullen gaan inzetten op milieuregels om bedrijven aan te trekken. Daarbij is meerdere malen gerefereerd aan de intensieve regionale samenwerking en de wens om op één lijn te opereren met de buurgemeenten.

Ter afsluiting van de interviews is gevraagd in hoeverre men denkt dat de voorgestelde veranderingen in het stelsel van algemene regels inderdaad tot deregulering, vereenvoudiging en uniformering gaan leiden. Bij de beantwoording van deze vraag hebben de meeste ambtenaren zich voorzichtig uitgedrukt. Dit hangt grotendeels samen met het feit dat de plannen van het ministerie van VROM nog niet heel concreet zijn en met name onduidelijk is hoe licht het nieuwe regime zal zijn. Voor zover zij de consequenties op dit moment kunnen overzien, verwachten de ambtenaren enerzijds enige voordelen voor bedrijven als gevolg van vereenvoudiging en lastenverlichting. Anderzijds is er bij hen de vrees dat het milieuregime voor de minder milieubelastende bedrijven in zijn geheel wordt afgeschaft of dat er helemaal geen sprake zal zijn van deregulering maar dat er, in de woorden van twee geïnterviewden, een “complexe monster-amvb” of een “wangedrocht aan regels” voor terug komt.

Overige opmerkingen

In de interviews is ten slotte een aantal suggesties gedaan voor verbetering van het project Modernisering algemene regels, die aardig zijn hier te vermelden. Voorgesteld is om alle amvb's in het project mee te nemen, ook die op het gebied van de landbouw. Daarnaast is het belang van kwalitatief goede regelgeving benadrukt. In dit kader is gevraagd om het simpel en overzichtelijk te houden, zorg te dragen voor een goede afbakening van de werkingssfeer, advies te vragen aan mensen uit de praktijk, en er de tijd voor te nemen en geen haastwerk af te leveren. Verder hebben twee grote gemeenten de wens uitgesproken beter op de hoogte te worden gehouden van het project en er liefst ook bij betrokken te worden en mee te mogen denken.

HOOFDSTUK

5 Conclusies

In dit essay zijn de gevolgen van deregulering van milieuregels voor vijf minder milieubelastende categorieën van inrichtingen aan de orde. Voordelen van een dergelijke deregulering zouden kunnen liggen in het verwezenlijken van vereenvoudiging van regelgeving en administratieve lastenverlichting. Indien deregulering op rijksniveau echter tot gevolg heeft dat op decentraal niveau nieuwe regels worden gesteld voor de bedoelde inrichtingen, kan de vereenvoudiging van regelgeving en administratieve lastenverlichting deels teniet worden gedaan en de uniformiteit worden geschaad.

Hierboven zijn eerst de mogelijkheden tot decentrale regulering geschetst. Decentrale regulering op gemeentelijk niveau lijkt, gelet op de aard van de inrichtingen, het meest voor de hand te liggen. Mogelijkheden daartoe bestaan in beginsel door regulering in een gemeentelijke verordening of door middel van het bestemmingsplan. In een serie interviews met gemeentelijke ambtenaren is vervolgens getoetst of het waarschijnlijk is dat van de mogelijkheden tot decentrale regulering gebruik zal worden gemaakt. Onze conclusies zijn hieronder weergegeven.

Met een *licht milieuregime* voor de vijf categorieën inrichtingen bleken de milieu-ambtenaren in hoge mate in te stemmen. Opgemerkt moet echter worden dat die instemming minder groot is voor de kleine ambachtsbedrijven en de kleine detailhandel dan voor de andere drie categorieën inrichtingen. Dit hangt enerzijds samen met de grote diversiteit binnen de eerste twee categorieën en anderzijds met de milieubelasting van deze bedrijven die duidelijk groter kan zijn dan die van kleine instellingen voor zorg en welzijn, scholen en kantoren. Wanneer in het project Modernisering algemene regels wordt gekozen voor het invoeren van een licht regime voor deze inrichtingen, kan overwogen worden dit onderscheid in de aard van de (weinige) voorschriften tot uiting te brengen.

Het *buiten het milieuregime* laten van de vijf categorieën inrichtingen stuit op meer verzet bij de geïnterviewde ambtenaren. De milieu-ambtenaren hebben graag een houvast voor de gevallen dat er overlast ontstaat zodat zij een bepaald niveau van milieubescherming kunnen blijven nastreven in hun gemeente. Op grond van de resultaten van de interviews kan echter niet op voorhand gesteld worden dat een groot aantal gemeenten zelf regels zal stellen voor deze bedrijven ter vervanging van de landelijke regels. Een praktisch aspect hierbij is dat hiertoe in veel gevallen de menskracht ontbreekt.

Het merendeel van de gemeenten is bij voorbaat niet van plan om extra te gaan reguleren indien de overheid tot een licht of zelfs geen milieu regime besluit, maar sluit niet uit om bij klachten van burgers of andere specifieke problemen daar wel toe over te gaan. De aard van de milieubelasting en hinder van de verschillende categorieën inrichtingen blijkt in de praktijk vooral neer te komen op geluidhinder en geuroverlast veroorzaakt door kleine ambachtsbedrijven en kleine detailhandel. Daarnaast leveren installaties voor airconditioning bij alle categorieën inrichtingen problemen op.

Als mogelijke middelen van decentrale regulering wordt zowel de regulering middels het bestemmingsplan als de APV genoemd. Hierbij is geen onderscheid gemaakt naar soort inrichting of soort hinder. Een aantal hinderaspecten, zoals geluid- en geurhinder, kunnen beperkt worden door regulering middels het bestemmingsplan. Van de mogelijkheden tot indirecte regulering via bestemmingsplannen wordt ook nu al wel gebruik gemaakt. Wellicht dat onder de nieuwe WRO ruimere mogelijkheden bestaan dan naar huidig recht.

Overwogen kan worden ter voorkoming van geluidhinder als gevolg van de installaties voor airconditioning van gebouwen een landelijke regeling te treffen, bijvoorbeeld op grond van artikel 2 van de Wet geluidhinder. Voor de overige hinderaspecten - geluidhinder en geurhinder als gevolg van kleine ambachtsbedrijven en kleine detailhandel - lijkt een aanpak via ruimtelijke ordening en voorlichting en overleg een meer voor de hand liggende aanpak, dan regulering middels de APV.

Geconcludeerd kan worden dat het niet is uitgesloten dat bij deregulering door middel van het opheffen van het milieuregime voor de genoemde categorieën minder milieubelastende inrichtingen decentrale regulering ontstaat. De kans hierop lijkt overigens groter ten aanzien van de kleine ambachtsbedrijven en detailhandelsbedrijven dan bij de andere genoemde inrichtingen. Gelet op de resultaten van de interviews, de aard van de hinder van de betrokken bedrijven en de mogelijkheden tot decentrale regulering middels de ruimtelijke ordening, ligt het echter niet voor de hand te verwachten dat gemeenten in verordeningen gedetailleerde regels voor deze inrichtingen zullen stellen of een vergunningplicht zullen invoeren

Gelet op de verwachting dat weinig gebruik zal worden gemaakt van de mogelijkheid tot milieuregulering via verordeningen is een grote inbreuk op de uniformiteit van de regulering voor deze categorieën inrichtingen niet te verwachten en behoeft daarom de mogelijkheid tot regulering via de autonome verordeningen niet op voorhand uitgesloten te worden. Als extra argument daarvoor kan worden genoemd dat de milieubelasting als gevolg van deze bedrijven lokaal van aard zijn, zodat het voor de hand ligt (de beslissing tot) eventuele regulering van dit soort inrichtingen op decentraal niveau te leggen. Als men dit echter per se wil voorkomen, dan is het opstellen van een landelijke verbodsbepaling noodzakelijk.

BIJLAGE 1

Vragenlijst gemeenten over modernisering algemene regels

Datum:

Gemeente:

Respondent:

E-mailadres:

Functie:

Bijzonderheden:

1. Hoe wordt binnen uw gemeente over dit project Modernisering algemene regels gedacht? Positief/ neutraal/negatief? Kunt u dat toelichten? Is er daarbij een verschil tussen bestuurders en ambtenaren? Ja/nee, namelijk ...
2. In hoeverre zijn de volgende categorieën van bedrijven relevant in uw gemeente? Kunt u per categorie aangeven of deze in hoge mate, in beperkte mate of niet relevant is?

- Kleine ambachtsbedrijven >
- Kleine detailhandel >
- Kleine instellingen voor zorg en welzijn >
- Kantoren >
- Scholen >

3. Welke hinder of milieubelasting veroorzaken deze categorieën van bedrijven in uw gemeente? Kunt u per categorie aangeven welk type hinder of milieubelasting en kunt u ook aangeven in welke mate (hoog/beperkt/niet)?

4. Ontvangt u wel eens klachten van burgers over deze categorieën van bedrijven? Vaak/soms/zelden tot nooit? Kunt u aangeven om wat voor klachten het gaat?

- Kleine ambachtsbedrijven >
- Kleine detailhandel >
- Kleine instellingen voor zorg en welzijn >
- Kantoren >
- Scholen >

Toelichting:

5. Verwacht u veranderingen in de handhaving in uw gemeente n.a.v. het project Modernisering algemene regels? Ja/nee/weet niet. Zo ja, welke?

6. Wat zou u ervan vinden als de eerder genoemde categorieën van bedrijven wellicht in de toekomst aan een lichter regime worden onderworpen? Graag beantwoorden per categorie eens/oneens/neutral en waarom?

- Kleine ambachtsbedrijven >
- Kleine detailhandel >
- Kleine instellingen voor zorg en welzijn >
- Kantoren >
- Scholen >

7. Wat zou u ervan vinden als dergelijke bedrijven helemaal niet meer op nationaal niveau zouden worden gereguleerd? Graag beantwoorden per categorie eens/oneens/neutral en waarom?

- Kleine ambachtsbedrijven >
- Kleine detailhandel >
- Kleine instellingen voor zorg en welzijn >
- Kantoren >
- Scholen >

8a. In het geval besloten wordt dat er een lichter regime wordt ingevoerd voor deze categorieën van bedrijven, is uw gemeente dan van plan extra regels te stellen op basis van andere bevoegdheden? Ja/nee/weet niet.

8b. Welke criteria zullen gehanteerd worden bij de beslissing inzake al dan niet extra reguleren op gemeentelijk niveau?

8c. Zullen klachten van burgers een reden kunnen zijn voor de gemeente om extra te reguleren? Ja/nee/weet niet.

8d. Indien u denkt dat uw gemeente extra wil reguleren, op welke manier dan:

- Via het bestemmingsplan
- Via gemeentelijke verordeningen
- Anders, namelijk ...

9a. In het geval besloten wordt om het regime voor deze categorieën van bedrijven volledig af te schaffen, is uw gemeente dan van plan regels te stellen op basis van andere bevoegdheden? Ja/nee/weet niet.

9b. Welke criteria zullen gehanteerd worden bij de beslissing inzake al dan niet reguleren op gemeentelijk niveau?

9c. Zullen klachten van burgers een reden kunnen zijn voor de gemeente om te reguleren? Ja/nee/weet niet.

9d. Indien u denkt dat uw gemeente wil reguleren, op welke manier dan:

- Via het bestemmingsplan
- Via gemeentelijke verordeningen
- Anders, namelijk ...

10. In hoeverre verwacht u dat andere gemeenten via bestemmingsplannen of andere regelgeving extra eisen aan hinder of milieubelasting zullen stellen? In hoge mate/in beperkte mate/niet.
- 11a. Verwacht u landelijk gezien verschillen tussen gemeenten in de mate van regulering? Ja/nee/weet niet.
- 11b. Welke effecten zal dit hebben op het vestigingsklimaat voor bedrijven in uw gemeente? Positief/negatief/neutral. Toelichting?
- 11c. Stel dat buurgemeenten lager inzetten op milieuregels om bedrijven aan te trekken, hoe zal de reactie van uw gemeente dan zijn?
- 11d. Welke effecten zullen deze veranderingen hebben op het vestigingsklimaat voor particulieren in uw gemeente? Positief/negatief/neutral. Toelichting?
12. In hoeverre denkt u dat de voorgestelde veranderingen in het stelsel van algemene regels inderdaad tot deregulering, vereenvoudiging en uniformering gaan leiden?
13. Heeft u wellicht suggesties ter verbetering van het project Modernisering algemene regels?

Extra:

Adres om rapport naar toe te sturen:

BIJLAGE 2

Type en mate van hinder en milieubelasting volgens gemeente-ambtenaren

Kleine ambachtsbedrijven (n=14)

	Hoog	Bepert	Anders
Geluid	2	10	0
Geur	0	5	0
Afval	2	2	0
Watervervuiling	1	0	0
Bodemvervuiling	1	1	0
Energie	0	1	0
Opslag gevaarlijke stoffen	1	0	0

Kleine detailhandel (n=14)

	Hoog	Bepert	Anders
Verkeersaantrekkende werking	1	2	0
Geluid	1	7	0
Geur	0	3	0
Afval	0	1	0
Bodemvervuiling	0	1	0
Energie	0	2	0
Verschilt nogal	0	0	1

Kleine instellingen voor zorg en welzijn (n=14)

	Hoog	Bepert	Anders
Geluid	0	2	0
Afval	0	1	0
Watervervuiling	0	1	0
Veiligheid	0	1	0

Kantoren (n=14)

	Hoog	Bepert	Anders
Verkeersaantrekkende werking	0	1	0
Geluid	1	2	0
Afval	0	1	0
Veiligheid	0	1	0
Bepert in algemene zin	0	0	1

Scholen (n=14)

	Hoog	Bepikt	Anders
Verkeersaantrekkende werking	1	1	0
Geluid	0	1	0
Afval	1	1	0
Energie	1	1	0
Veiligheid	1	1	0
Bepikt in algemene zin	0	0	1

COLOFON

Opdrachtgever:

Ministerie van VROM, Directoraat Generaal Milieu

Datum:

17 augustus 2005

Auteur(s):

prof. mr. Rosa Uylenburg
mr. Nicolien van der Grijp
Femke van Ballegoie

Secretariaat STEM
ARCADIS Ruimte & Milieu BV
De heer drs. ing. Charles Nijssen
Postbus 264
6800 AG Arnhem
Tel 026 3778 511
Fax 026 4457 549
www.evaluatiemilieuwetgeving.nl

© STEM. Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbenden niets uit dit document worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotografie, digitale reproductie of anderszins.

